

EURACHEM - KATTOJÄRJESTÖN GENERAL ASSEMBLY KOKOUS
Liettua, Vilna 24.-25.5.2007

Eurachem-kattojärjestön vuoden 2007 General Assembly -vuosikokous (GA) järjestettiin Vilnassa Liettuaissa. Eurachem-Suomi-jaoston edustajina siihen osallistuivat jaoston puheenjohtaja Timo Hirvi (Mittatekniikan keskus) ja jaoston varapuheenjohtaja Anna-Liisa Pikkarainen (Elintarviketurvallisuusvirasto Evira).

Kattojärjestön kokousta isännöi Julius Petraitis (Liettua) kollegoidensa kanssa. Kattojärjestön puheenjohtaja Steve Ellison (UK) avasi kokouksen, ja isännät esittivät tervetuloitoksensa. Tervehdyksensä kokoukseen toivat Liettuan parlamentin jäsen Dr Rimantas Dagys, koulutukseltaan kemisti ja Vilnan yliopiston kaksi professoria - tutkimuksen vararehtori prof. Juozas Vaitkus ja kemian tiedekunnan dekaani prof. Aivaras Kareiva. Kaikkien puheenvuoroissa korostui kokouksessa käsiteltävien asioiden tärkeys.

Eurachem-kattojärjestön sihteeri Keith Marshallin siirryttyä muihin tehtäviin sihteerin tehtäviä jatkaa Nick Boley (UK). Sihteeristö sijaitsee vielä LGC:ssä (UK) tulevan vuoden. Education and training –ryhmän puheenjohtaja Bernd Wenclawiakin (Saksa) jätettyä puheenjohtajuuden puheenjohtajan tehtävässä on Elizabeth Prichard (UK). Marshallille ja Wenclawiakille esitettiin ansaitut kiitokset toiminnastaan kattojärjestössä. Edellisen kokouksen muistio hyväksyttiin muutamin korjauksin ja tarkennuksin.

Eurachemin uusi www-osoite on otettu käyttöön: www.eurachem.org. Seuraava Eurachem Newsletter on tarkoitus julkaista kesäkuun 2007 loppuun mennessä.

Jäsenyydet

Bulgaria oli lähettänyt Eurachemille jäsenhakemuksen. Eurachemin Executive Committee oli käsitellyt asiaa ja suositti Bulgarian hyväksymistä jäseneksi. Bulgarian kokousedustaja kertoi Bulgarian organisaatiosta ja toiminnasta. Bulgaria hyväksyttiin Eurachem-kattojärjestön jäseneksi.

Eurachemin Executive Committee:ssa Miloslav Suchànekin (Tsekinmaa) määräaikainen kausi päättyi. Hänet valittiin äänestyksessä uudelle kolmevuotiskaudelle.

Julkaisupolitiikka ja jäsenmaksu

Eurachemin työryhmien tuottamien ohjeistusten ja muiden asiakirjojen julkaisupolitiikasta keskusteltiin jakelussa olleen luonnospaperin pohjalta, missä oli esitetty nykykäytännön kuvaus, ongelmakohdat ja suositukset jatkotoimenpiteistä. Keskustelun tuloksena luonnospaperiin esitettiin muutosehdotukset.

Keskustelun kohteena oli Eurachemin vuotuinen jäsenmaksu ja siinä esiintyneet haasteet maksujen saamisessa. Jäsenmaksun suorittamiseen liittyvät näkökohdat ehdotettiin sisällytettäväksi MoU:hun (Memorandum of Understanding). Asia tulee esille v. 2008 GA-kokouksessa.

Uudet oppaat ja dokumentit

Eurachem/CITAC Guide “Use of uncertainty information in compliance assessment” on julkaistu 2007. Se on saatavissa Eurachemin www-sivuilta.

Measurement uncertainty arising from sampling: a guide to methods and approaches (Eurachem/Eurolab/CITAC/Nordtest/AMC Guide) on v. 2007 äänestysvaiheessa.

EURACHEM:n viisivuotisstrategia

Strategiasta keskusteltiin strategiapaperin pohjalta. Eurachemin tehtävänä on kemiallisten mittausten laadun parantaminen – myös sellaisten mittausten, missä kemia kytkeytyy yhteen fysiikan ja biologian kanssa – huomioiden asiakkaiden tarpeet ja odotukset. Strategiapaperiin on koottu päätavoitteet, työohjelmat ja toiminnot ohjeistustietoineen. Tulevaisuudessa on tarkoitus kierrättää toiminnan tilannekatsauksia. Eurachemin sihteerille (Nick Boley) voi lähettää kommentteja aiheesta 30.6.2007 saakka.

Akkreditoinnin kehitysnäkymät keskustelussa

Kyriakos Tsimillis (Kypros) toi puheenvuorossaan esiin vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen, harmonisoidut menettelytavat, standardisoinnin ja arviointielinten roolin tavaroiden vapaan liikkumisen kannalta EUn sisämarkkinoilla. Jakelussa oli neljä aiheeseen liittyvää dokumenttia.

1. Eurachemin työryhmien toiminta

Yhdeksän eri osa-alueen toiminnot olivat esillä: koulutus, mittausepävarmuus ja jäljitettävyys, menetelmän validointi, näytteenoton epävarmuus, kvalitatiivinen analyysi ja testaus, tietokoneohjeistukset, referenssimateriaalit/IAGRM, pätevyyskokeet ja bioanalyysi.

Koulutus (Education & Training WG)

Ryhmän tehtävinä mainittiin uusien termien tunnistaminen ja niiden merkityksen tulkinta, aineiston tuottaminen koulutusta ja opetusta varten, metrologian ottaminen keskustelun kohteeksi. Toiveena on seminaarin järjestäminen toukokuussa 2008 GA-kokouksen ajankohtana. ”QA for Research and Development and Non-routine Analysis” –oppaan uudistustarve oli esillä.

Mittausepävarmuus ja jäljitettävyys (Measurement Uncertainty and Traceability)

Eurachem/CITAC Guide ”Use of uncertainty information in compliance assessment” on julkaistu 2007. (www.eurachem.org)

Näytteenoton epävarmuus (Uncertainty of sampling)

Opasluonnos ”Estimation of measurement uncertainty arising from sampling” (Eurachem/EUROLAB/CITAC/Nordtest Guide) näytteenoton epävarmuuden arvioimisesta oli esittelyssä vuonna 2006 ja kommenttikierroksillakin. Se on tarkoitus julkaista lähitulevaisuudessa.

Kvalitatiivinen analyysi ja testaus (Qualitative Analysis and Testing)

Kvalitatiivisen analyysin epävarmuustekijöistä on valmisteilla ohje.

Tietokoneohjeistus/validointi (Computer guidelines)

Guidance for the management of computers and software in laboratories with reference to ISO/IEC 17025/2005 on julkaistu Eurolabin teknisenä raporttina 2/2006 lokakuussa 2006.

Pätevyyskokeet (Proficiency testing, PT)

Pätevyyskoeryhmä on ollut aktiivinen. Mm. viidennen Eurachemin PT-workshopin aineisto on julkaistu (AQUAL Vol 11 No 8-9, Aug. 2006); PT-kokeiden informaatioesite on käännetty useille kielille (myös suomeksi); EPTIS-kotisivuille on tuotettu aineistoa. Seuraava workshop on suunnitelmassa järjestää Roomassa 5.-7. lokakuuta 2008.

Bioanalyysi (Bioanalysis)

Bioanalyysiryhmän toiminnasta halutaan luoda pysyvä aktiviteetti. Delegaatit voivat ilmoittaa sihteeristölle halukkuutensa osallistua ryhmän toimintaan.

Menetelmänvalidoinnin oppaan uudistaminen koettiin tarpeelliseksi ja samoin **referenssimateriaaleihin** liittyvän toiminnan aktivoiminen. Työryhmien asettamistarve todettiin.

2. Eurachemin jäsenten kansalliset raportit toiminnasta

Kansallisten organisaatioiden toiminnasta esitettyjen katsausten perustella kansallinen toiminta on ollut vaikuttavaa.

3. Yhteistyö muiden tahojen kanssa

EA (European co-operation for Accreditation) & EA/LC

Kyriakos Tsimillis kertoi 25 EAn jäsenen 34:stä allekirjoittaneen EA MLAn – näistä 19 allekirjoittajaa kaikissa pätevyysalueissa. EA GA –kokous on marraskuussa 2007 Kyproksella. Samassa yhteydessä on workshop otsikolla ”What is Accreditable?” EA/LC:ssä on ollut esillä mm. joustava pätevyysalue lääketieteellisissä laboratorioissa, vesipuitteidirektiivin implementointiin liittyviä asioita sekä kalibrointisertifikaatit, joissa ei ole akkreditointilogoja.

EA, Eurolab, Eurachem Permanent Liaison Group (PLG)

Adolf Zschunke (Saksa) kertoi Eurolabin ”cook-book”n tulevan piakkoin saataville Eurolabin kotisivuille. Huolenaiheena ovat vertailuaineiden tuottajien akkreditointi niissä tapauksissa, joissa tuottajalla ei ole laboratoriotuottoja.

EEE-PT (EA/EUROLAB/EURACHEM -pätevyyskoetyöryhmä)

Brian Brookman (UK) kertoi ISO/CASCO WG28:n konvertoivan ISO/IEC Guide 43:a standardiksi (ISO/IEC 17043). Luonnosversio on tulossa kommentoille v. 2007.

EAAB

Yksi keskustelun pääaiheista on ollut Euroopan akkreditointisysteemin muutokset.

EUROLAB

Manfred Golze kertoi Eurolabin toiminnoista. Eurolabilla on uusi puheenjohtaja Jean-Luc Laurent (Ranska). Huolenaiheena on kalibrointisertifikaatit, joissa ei ole akkreditointilogoja.

Bertil Magnusson esitteli Eurolabin kotisivuillakin olevaa raporttia mittausepävarmuudesta. Se sisältää uusia lähestymistapoja mittausepävarmuuden arvioimisessa.

EURAMET

Ed de Leer esitteli EURAMETin uutta organisaatiota. EUROMETistä on tullut EURAMET. Sen jäsenet ovat kansallisia metrologiainstituutteja.

CITAC (Co-Operation on International Traceability in Analytical Chemistry)

Wolfhard Wegscheider kertoi v. 2006 kokouksen olleen Venäjällä. Mittausten jäljitettävyyteen ja laadunvarmistukseen liittyvä konferenssi on Brasiliassa 2007. (<http://www.citac.cc>)

CCQM (Consultative Committee for Amount of Substance, <http://www.bipm.fr>)

Robert Kaarls esitteli CCQMn organisaatiota, yhteistyötahoja ja toimintaa.

Inter-Agency meeting (IAM)

Kokousraportti on tulossa jakeluun.

ILAC (International Laboratory Accreditation Cooperation) (<http://www.ilac.org>)

Máire Walsh on edustanut Eurachemia ILAC-kokouksissa. Hän lähettää säännöllisesti useita asiakirjoja kommentoitavaksi.

EuChemMS-DAC

(DAC: Division of Analytical Chemistry of the European Association for Chemical and Molecular Sciences EuChemS)

Kemiaan liittyvä konferenssi on syyskuussa 2008 Torinossa. Eurachem on pyydetty tilaisuuteen. (<http://www.dac-euchems.org/>).

IUPAC (The International Union of Pure and Applied Chemistry, <http://www.iupac.org>)

Raportti ei ollut vielä saatavilla. Tietoa tulossa jakeluun.

CODEX

Kokousraportti tulee jakeluun kun se on saatavilla.

EUROMED Quality Programme (www.euromedquality.org)

Euro-Välimeren alueen yhteistyöohjelma (2004-2007) on jatkunut. Mm.laboratorioiden välisiä vertailuja on järjestetty (notified bodies).

ISO-REMCO

Andree Lamberty (EU) piti esityksen ISO-REMCO:n nykytilasta. Vuoden 2007 toimintaan sisältyy mm. uusi informaatioesite (ISO/REMCO) ja suositukset sertifoitujen vertailuaineiden kuljettamisessa.

4. Tulevia tapahtumia

Seuraava Eurachemin Executive Committee –kokous on Prahassa marraskuussa 2007.

Seuraava Eurachem-kattojärjestön kokous pidetään Ateenassa toukokuussa 2008.

Eurachem-kattojärjestön lisäksi kansalliset Eurachem-organisaatiot ovat tehneet ansiokasta työtä analyysitulosten jäljitettävyyden, luotettavuuden ja vertailukelpoisuuden takaamiseksi.

7.6.2007

Anna-Liisa Pikkarainen

EURACHEM-Suomi-jaosto

(<http://www.eurachem.org>, <http://www.eurachem.fi>)

Matkaraportin jakelu:

- EURACHEM-Suomi-jaosto: hallitus
- Elintarviketurvallisuusvirasto Evira:
 - kasvinsuojeluyksikkö: Hannu Kukkonen
 - kasvinsuojeluainejaosto: Eija-Leena Hynninen
- laaturyhmä: Pirjo Neuvo